

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ОСВІТИ ЯК ЧИННИК СТІЙКОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Щербова А.О., здобувач вищої освіти групи МЕН 5/1

Миколаївський національний аграрний університет

В умовах інтеграції України до європейського і світового простору стабільність у забезпеченні держави продовольчою, економічною і енергетичною безпекою визначає стійкість розвитку вітчизняного суспільства. Проте, звертаючи увагу на ситуацію підвищеного рівня екологічної небезпеки, що виникла як наслідок безперервного антропогенного впливу на довкілля, постає загроза значних економічних збитків як для України, так і для світу. Якщо найближчим часом не вживати кардинальних заходів щодо змін в екологізації економіки і не здійснити практичну реалізацію концепції сталого розвитку, то екологічні проблеми сьогодення в майбутньому можуть стати екологічною катастрофою.

Тема дослідження знайшла своє відображення у працях таких вчених як: І. Дубовіч, І. Кінаш, Л. Савчук та ін. У публікаціях науковців закладено теоретичну основу розкриття інформації щодо інститутів, механізмів і моделей екологічної безпеки. Однак, наукова теоретико-методологічна основа у сфері екологізації не має чітких програмних дій, які мають бути спрямовані на практичну реалізацію концепції сталого розвитку різних рівнів. Отже, тема дослідження є актуальною і потребує подальшого дослідження.

Метою дослідження є визначення реалій в області екологізації української економіки та освіти і пропозиції щодо шляхів активізації даних процесів з огляду на тенденції стійкого розвитку суспільства.

В Україні як і в інших країнах світу основними причинами складної еколого-економічної ситуації є: відсутність об'єктивних законів розвитку економіки; неефективна охорона довкілля; нераціональне використання і відтворення природно-ресурсного комплексу тощо [1].

Чинниками, що сприяють погіршенню стану еколого-економічної ситуації в країнах є: низький рівень екологічного виховання, відсутність екологічної культури, несформованість у суспільства екологічної свідомості і екологічної грамотності, відсутність у індивідуума еколого-економічної компетентності.

У зв'язку з цим, можна відмітити, що вирішення проблем еколого-економічного спрямування потребує науково обґрунтованої теоретико-методологічної основи у сфері екологічної економіки й відповідного формування еколого-економічної системи на всіх рівнях (глобальному, транскордонному, національному та локальному), спрямованої на реалізацію екологізації освіти й економіки у тандемі стійкого розвитку суспільства. Так, здійснити реалізацію екологізації освіти й економіки і провести поступовий перехід до сталого розвитку можливо виключно з фахівцями із новітнім еколого-економічним мисленням, яке останні спроможні сформувати під впливом екологізації освіти. Саме тому екологізація освіти як цілеспрямований навчальний процес підготовки студентів щодо формування у них належного еколого-економічного, еколого-політичного й еколого-правового світогляду та професійної компетентності відповідно до вимог концепції сталого розвитку, є особливо актуальною [3].

Екологізація економіки є процесом впровадження і реалізації відповідної еколого-економічної, еколого-політичної та еколого-правової системи, що спроможна забезпечити оптимальну якість довкілля, ефективне використання, охорону і відтворення природних ресурсів, а також екологічну безпеку на всіх рівнях (локальному, національному, транскордонному і глобальному), відповідно до вимог концепції сталого розвитку [2].

Звертаючи увагу на те, що екологізація освіти й економіки є одним з основних чинників стійкого розвитку суспільства, для України на сьогодні необхідним є утворення регіональних центрів перепідготовки управлінських кадрів і підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів з питань екологізації освіти й економіки.

У процесі дослідження з'ясовано, що однією з основних проблем практичної реалізації концепції стійкого розвитку суспільства в Україні є низький рівень екологічного виховання, відсутність екологічної культури, несформованість екологічної свідомості і екологічної грамотності. Перехід України до напрямку сталого розвитку неможливий без екологізації освіти, екологізації економіки та підготовки фахівців для сталого розвитку. У зв'язку з цим нагальною потребою сьогодення є підготовка фахівців, яка вимагає створення регіональних центрів перепідготовки керівних кадрів і підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів з питань екологізації освіти й економіки.

Список використаних джерел

1. Дубовіч І. А. Екологізація освіти та економіки – шлях до практичної реалізації концепції сталого розвитку в Україні. Вісник РВВ НЛТУ України. 2015. №13. С.155-159.
2. Екологічні та соціальні аспекти розвитку економіки в умовах євроінтеграції: тези доповідей VII-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції 20-22 травня 2020 р. / за ред. І.О. Мельник та ін. Комп'ютерний дизайн О. Буганов. – Миколаїв, 2020. – 409 с.
3. Інститут економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua> (дата звернення: 17.04.2021).
4. Кінаш І. П., Савчук Л. М. Екологізація освіти як первинний чинник трансформації суспільства до сталого розвитку. URL: <http://elar.nung.edu.ua/bitstream/123456789/5784/1/6392p.pdf> (дата звернення: 17.04.2021).

Науковий керівник Коваленко Г.В., кандидат економічних наук, старший викладач кафедри економіки підприємств